

נספח ב' - דף מקורות לחברותא

מקורות מקראיים

הנחיה: בפסוקים הבאים תיאורי עולם מתוקן, ראוי, כפי שהוא אמור להיות. דונו וסדרו את הפסוקים עפ"י סדר החשיבות של הדברים לדעתכם/ן (מה הכי חשוב להשיג?).

דברים

צֶדֶק צֶדֶק תְּרַדֶּף לְמַעַן תִּחְיֶה וְיִרְשֶׁת אֶת-הָאָרֶץ אֲשֶׁר-יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נָתַן לָךְ.

מיכה

הַגִּיד לָךְ אָדָם מַה טוֹב וּמָה ה' דּוֹרֵשׁ מִמֶּךָ כִּי אִם עֲשׂוֹת מִשְׁפָּט וְאַהֲבַת חֶסֶד וְהִצַּנֵּעַ לֶכֶת עִם אֱלֹהֶיךָ.

תהילים

מִי הָאִישׁ הַחֹפֵץ חַיִּים, אֲהַב יָמִים לְרֵאוֹת טוֹב? נֹצַר לְשׁוֹנֶךָ מֵרַע וּשְׁפָתֶיךָ מִדְּבַר מְרָמָה. סוּר מֵרַע וְעֲשֵׂה טוֹב. בְּקֶשׁ שְׁלוֹם וְרַדְּפֵהוּ.

ישעיהו

וְהָיָה בְּאַחֲרֵית הַיָּמִים יְהִיָּה הַר בֵּית ה' נֶכּוֹן... וְהָלְכוּ גוֹיִם רַבִּים וְאָמְרוּ לָכֵן וְנִעְלָה אֶל הַר ה' וְאֶל בֵּית אֱלֹהֵי יַעֲקֹב וַיּוֹרְנוּ מִדְּרָכָיו וְנִלְכָּה בְּאַרְחֻתָיו, כִּי מִצִּיּוֹן תֵּצֵא תוֹרָה וְדָבַר ה' מִירוּשָׁלַם. וְשָׁפַט בֵּין עַמִּים רַבִּים... וְכָתַתוּ חֲרֻבְתֵיהֶם לְאֵתִים וְחֲנִיתֵיהֶם לְמִזְמֵרוֹת, לֹא יִשְׂאוּ גוֹי אֶל גוֹי חֲרָב וְלֹא יִלְמְדוּן עוֹד מִלְחָמָה. וַיִּשְׁבוּ אִישׁ תַּחַת גִּפְנוֹ וְתַחַת תְּאֲנָתוֹ וְאִין מִחְרִיד.

שאלה לדין

הפסוק מספר ישעיהו מופיע על קירות בניין האו"ם בניו יורק. איזה מן הפסוקים הייתם ממליצים לשים על קיר מוסד רשמי בישראל (הכנסת, בית המשפט העליון, משרד החינוך...)? איפה הייתם/ן תולים, ומדוע?

מקורות בני זמננו

אני ואתה נשנה את העולם

מילים: אריק איינשטיין
לחן: מיקי גבריאלוב

אני ואתה נשנה את העולם,
אני ואתה אז יבואו כבר כולם,
אמרו את זה קודם לפני,
לא משנה - אני ואתה נשנה את העולם.

אני ואתה ננסה מהתחלה,
יהיה לנו רע, אין דבר זה לא נורא,
אמרו את זה קודם לפני,
זה לא משנה - אני ואתה נשנה את העולם.

אני ואתה נשנה את העולם,
אני ואתה אז יבואו כבר כולם,
אמרו את זה קודם לפני,
לא משנה - אני ואתה נשנה את העולם.

<< [לסרטון](#)

שאלות לדיון

« למה 'אני ואתה'... למה לא לנסות לבד?
« 'אמרו את זה קודם לפני לא משנה....' - חשבו
על אנשים שניסו לעשות תיקון עולם בעבר,
ולא הצליחו. האם זה לא משנה?

שאלות לדיון לאחר קריאת השירים

« במה שני השירים דומים? במה הם שונים?
« לאיזה מסר הייתם מצטרפים יותר בקלות: 'אני ואתה נשנה את העולם' או 'תאמין שאם קלקלת אתה יכול גם לתקן'?

אל תפחד

מילים ולחן: אהוד בנאי

אל תפחד
אתה לא לבד

היתה זו דקירה קטנה
זעזוע פתאומי ומהיר,
נכון, איבדת שליטה לרגע
לא היית מספיק זהיר,
ועכשיו פעמוני אזהרה
מצלצלים בראשך
אתה רוצה לשכוח
להתחיל מהתחלה

אז תאמין שאם קלקלת
אתה יכול גם לתקן, כן, כן.

אל תפחד
אתה לא לבד.

אם יחזור שוב רגע הפחד
אבוא להושיט לך יד
תמיד אהיה קרוב אליך
לחבק במקרה שתרעד

עכשיו פעמוני אזהרה
מצלצלים בראשך
אתה רוצה לשכוח
להתחיל מהתחלה

אז תאמין שאם קלקלת...

שאלות לדיון

« 'אל תפחד' - ממה לא לפחד?
« האם 'אתה יכול גם לתקן' זו אפשרות לתקן או חובה?

ג'ולי חיזור וייל - Julie Chizewer Weill

(מתוך: 'קריאת היהדות לשינוי חברתי', אתר reformjudaism.org)

העולם אינו כפי שהוא צריך להיות.

האמירה הזאת מהדהדת לנו כבני אדם מהוגנים המבחינים/ערים לכל חסרונות החברה שלנו – עוני, אלימות, מלחמות, אי-שוויון, גזענות, חולי, תאוות בצע, אי-צדק. אנו יודעים שזה נכון. אך האם אנחנו יודעים שהאמירה הזאת מבטאת את עצם מהותה של היהדות?

למעשה, ליהדות יש רגישות יתר לכל מה שלא תקין בעולם שלנו, והיא עסוקה בעיקר בתיקון שלו. הדבר כרוך בשינוי חברתי. תיקון עולם – להפוך את העולם למקום צודק יותר – הוא ציווי יהודי. היהדות מאמינה שלא רק שליחידים יש את היכולת ליזום שינוי, אלא שמוטלת עליהם חובה לעשות זאת. הרי הסיפור של תחילת העם היהודי, המסופר בתורה, הוא סיפור של שינוי: של הפיכת אנשים ספקנים, נודדים לכלל קהילה מגובשת, קדושה, וצודקת. (זהו אם כן הסיפור של התורה!)

עבור רבים, התביעה לשינוי חברתי היא אחד ההיבטים המרתקים ביהדות, כיוון שהיא אחת הדרכים המוחשיות ביותר להבנת הרלוונטיות של היהדות לחיים שלנו. היא נותנת לנו מטרה ברורה ותפקיד.

עלינו להפוך את העולם למה שהוא צריך להיות.

[...] אנחנו מדברים על בחינת בעיות, הבעת מחאה, חתימה על עצמות, הפגנות, בניית בתים, ריפוי מחלות, הבטחת טיפול רפואי, תמיכה ביצירת מקומות עבודה, תשלום שכר הוגן, צמצום הבזבז, קבלת פליטים בברכה, הרגעת נטיות אלימות, וכו'.

נשמע יותר מדי? אל תתייאש! כמובן ששום אדם יחיד אינו יכול לעשות הכל לבדו. אך כל אדם יכול למלא תפקיד!

ג'ולי חיזור וייל היא המתאמת לקידום מוסדי של הקהילות הצודקות של 'האיגוד ליהדות מתקדמת'.

שאלות לדיון

« עבור הכותבת 'תיקון עולם' היא הדרך לבטא את יהדותה. מדוע היא רוצה לעשות את זה? האם אופן ביטוי זה קשור לעובדה שהיא חיה בארצות הברית?

« אילו קשיים קיימת במחויבות לתיקון עולם? מה הפתרונות שהיא מציעה?

« האם ישנם רעיונות שהיא מעלה שגם אתם יכולים להצטרף אליהם?

« איזה שיר יותר מתאים לדבריה, 'אני ואתה' או 'אל תפחד'?